

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Titulus X. Summa Dissertationis circa Autoritatem Legis purè prohibitivæ,
& nullitatem Actuum, adversus ejus dispositionem factorum, in quâ
propugnatur Legem illam vi sua Actus hos irritare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

quām, hujus Concilii Patres, in hoc, Doctorum Ultramontanorum opinionem secutos, qui putant, publicationem per Loca Legem ferenti subdita, necessariam non esse, sed sufficere, ut fiat in præcipuo loco distictus: Hoc nixi fundamento, quod huc confluent aliorum locorum incolæ, qui ceteros certiores facere possint de iis, qua ibi publicata fuerunt. Verum hac opinio non est secura, cum agitur de rebus ad salutem necessariis, &, quoad pœnas, nimium dura, nec non à mente majorum nostrorum prorsus aliena, ut ex dictis patet.

Porrò, in his, quæ ad salutem spectant, tutius est sequendum; &, quoad pœnas, humanior sententia amplectenda est. De periculo animarum constat, ex eo quod extranei in loco hoc existentes, sápè sapientiū non intersunt promulgationi Legum, &, si adfuerint, nequaquam singula, quæ publicantur, memoriter retinere possunt: proindeque multominus eis fas est, ad aliorum notitiam illa transmittere. Præterea, hæc sententia videtur contraria Juri Naturali, quod prohibet, ad impossibile obligare quemquam, nihilque magis impossibile, quām ut quis agat, vitetve, quod ignorat sibi preceptum, vetitum.

Similisque Objectio eruitur, ex Praxi Ecclesiæ Romanæ circa Bullarum promulgationem Roma factam, vel viva voce, in Ecclesiis, vel S. Petri, vel S. Johannis Lateranen. vel scripto affixo locis consuetis.

Similisque recurrat solutio. Aliam addere licet; nempe, quod ratio, propter quam Romæ sit promulgatio, postulat ut, per alia loca Bullis subdita, fiat: alia enim non est, quām ut à nullo prætendi possit excusatio ignorantia, ut patet ex Bulla PII IV. circa Confirmationem Decretorum Concilii Tridentini, in qua hæc leguntur, sicut in ceteris: *Ut hæc ad omnium notitiam perveniant, neve quis excusatione ignorantiae uti posse, cum illi, quibus per loca prædicta non promulgantur Bullæ Pontificiæ, justam excusationis causam habent, se illarum notitiam sufficiem non habuisse.*

Præterea, sunt nonnullæ Bullæ, quæ ipsarum promulgationem, per loca, præcipiant, ut supra obseruatum est, in Decreto 5°. Concilii II. Mediolanensis: quoad alias, promulgatio per Diceceses necessaria non est; cum istas directe & proximè non spectent, sed solum Jura Pontificum, seu Prætenções, vel Officialium Curiaæ Romanae, aliaque eidem Curia peculiaria. De his autem Bullis intelligendum, est quod Bullæ Pontificiæ obligent, eti Romæ tantum promulgata furent.

Frustrè diceretur, quod Roma sit Patria communis omnium Christianorum, cum plurimi ibi degant cujusque Nationis; ideoque, promulgationem ibidem factam, censeri factam omnibus fidelibus; cum hi alios quodammodo repræsentent: Addereturque, hanc promulgationem habendam tanquam factam, in cœtu generali omnium Christianorum totius orbis: frustra, inquam, id objiceretur, & simile quid prætenderetur, de locis, in quibus sedent Patriarchæ, vel Primates, vel Metropolitanæ, quoad illos, qui mediate subsum ipsorum Jurisdictioni.

Nám, præterquam quod huic Objectioni jäm suprā satisfactum sit, dum sermo factus est de Canone Mexicanæ, præcipiente, ut facta in Metropoli promulgatio sufficiat, quoad omnia & singula loca totius Provinciæ; responderi etiam potest, innumerâ suprâ citata Concilia, quæ præceperunt, ut Decreta sua aliorumque Conciliorum, per Diceceses promulgentur, non ignorasse hujusmodi magnarum Sedium prærogativas, nec tamen, hac in re, illarum habendam rationem censuisse; sed, propter animarum salutem, quæ hinc periclitaretur, spretis his subtilitatibus, providisse, ut, per loca singula Decretis subdita, promulgatio ubique terrarum fieret.

In vanum quoque objiceretur inserta in nonnullis Bullis Clauſida, ut, post promulgationem Romæ factam, ipsæ universos Fideles obligarent: & in exemplum adducerentur Bulla CLEMENTIS VIII, circa opera

Caroli Molinæ, & Bulla URBANI VIII. circa Librum inscriptum Augustinus Irenensis quæ à VAN ESPEN referuntur in 4. Parte Promulgationis Legum. Nám hujusmodi clausula raro inferitur, recens est, toti antiquitati contraria, inventaque ad sopiaendas quædam Controversias, nulla habita fructus vel successus ratione. De hac videſis laudatum Autorem fusé differentem, quod ab aliis jäm feliciter actum est, iterum agere, nec decet nec juvat.

Demùm, sunt qui existimunt Modum promulgandi Leges rem esse merita Disciplina, ac omnino pendere à voluntate illas ferentis; ita ut, si voluerit, præcipere possit, ut facta Promulgatio in præcipuo suæ ditionis loco, erga alia loca sufficiat, alia vero ullæ necessaria non sit. Sed hi non attendunt, quod finis Promulgationis illius postulet ut ita fiat, ut ad certam sufficientemque Legum notitiam perducere possit, quotquot illis subsum, & in potestate Legislatores non est, quod facta in loco ditionis ad hujusmodi notitiam perducatur, quandò ista longè latèque patet, quodque si Subditos suos obligaret ad obseruationem Legum suarum sine alia promulgatione, illos ad impossibile obligaret, cum nullus implere possit quod ignorat. Non ergo pendet à voluntate Legislatores, ut suas Leges, quo velit modo, promulgare faciat; sed illas ita promulgandas curare debet, ut Subditi illas certe nosse possint, alias jus non habet exigendi ab his, ut illas servent: si vero exigat, in Jus Naturale & Divinum peccat; hæc enim vetant ne quis ad impossibile obligetur.

TITULUS X.

Summa Dissertationis, circa Autoritatem Legis purè prohibitive & Nullitatem Actuum, adversus ejus dispositionem factorum in qua propugnatur Legem illam vi sua Actus hos irritare.

Principiò distinguenda sunt, hac in re, varia Legum species. Quædam permittunt, quædam præcipiunt, quædam prohibent.

Nulla est difficultas circa Leges Permissivas, quibus quæstio Nullitatis applicari nequit. Quoad Præceptivas, communior opinio est, eas Nullitatem non importare, nisi diserte pœnam illam nullitatis prænuntient. Id D. LE MAITRE proponit velut Principium, in suo Tractatu *Des Crîes*. Cap. 18. & MORNACIUS ad Leg. I. ff. de Procurat. Non tamen asserimus semper esse necessarium quod usum, cum Leges aliquam præcipiunt formalitatem, pœnam nullitatis exprimi, ad nullos efficiendos actus, in quibus solemnitates à Lege constituta, negligētæ fuerunt. Nám si actus illi sint magni momenti, v. g. Testamenta, Actusque similes, illi declarantur nulli, cum deest aliqua solemnitatibus à Consuetudine Locorum requisitorum; quamvis non ferat solemnitates obserandas esse, sub pœna nullitatis: quia juxta Jurisconsultos, forma dat esse rei; cessat res existere, si forma desit.

Non hic de ejusmodi Legibus agitur. Ambigitur tantum de Prohibitivis, & queritur, an Actus dispositioni Legis Prohibitivæ contrarii ipso jure sint nulli?

Perspicuitatis gratiâ, *Quatuor Casus* mihi distinguendi videntur. *Primus*, cum Lex nullitatis pœnam nominatim sancti; & tunc nulla est difficultas. Nulla est etiam in *Secundus Casu*; scilicet, cum pœna nullitatis alias, adversus infraactores, Lex sancti; hinc enim actus nullus est, debitaque alia pœna.

Tertius Casus est, quod Lex aliquid prohibet, certamque pœnam fert in infraactores. Quidam Doctores volunt, actum, in eo Casu, Legi adversum, nullum insuper esse; quamvis pœna in Lege lata executionem fortiri debeat. Verum opinio contraria à

JASONE

JASONE propugnata in Leg. Prætor ait. ff. de novi Operis nant. equissima videtur. Credibile est Legislatorem aliquid sub poenâ determinatâ prohibentem, non voluisse actum prohibitum effectu carere: sed satis habuisse, si coeterer infractionem per specialem poenam à se cautam.

Casus illi est, casus Legis Furie, de qua loquitur ULPIANUS in suis Fragmentis, Tit. I. n. 16. his verbis: *Quæ vetat aliquid fieri, & si factum sit non rescindit, sed poenam injungit ei, qui contrà Legem fecit, qualis est Lex Furie &c.* Videturque eam esse sententiam Jasonis, ad hanc Legem Prætor ait, mox laudatam, ff. de Nov. Oper. nunt. n. 11. p. 39. Pauli à CASTRO Conc. 62. Cardinalis TUSCHI, Verbo Actu Conclus. 141. n. 12. & seq. Id luculentè à BALDO tractatur, in L. non dubium, C. de Legibus. n. 28. ubi refert omnes distinctiones, quæ in Casu simili fieri possunt.

Quartus Casus est, cum Lex merè ac simpliciter prohibitiva est, neque poenam nullitatis, neque aliam quamcumque sanciens: & tunc actus Legi contrarius omnino nullus est. Lex non dubium Cod. de Legib. circa hoc diserta est: *Ut ea que lege fieri prohibentur, si fuerint facta, non tantum inutilia, sed pro infectis habeantur, licet Legislator fieri prohibuerit tantum, nec specialiter dixerit, inutile esse debere, quod factum est.* Unde dicit CUJACIUS Lib. XIX. OBSERVAT. Cap. 20. *Hodiè omnem Legem esse perfectam;* id est, post Legem non dubium, legem ipso jure annullare quidquid dispositioni sua adversatur. Hoc etiam inter Regulas Juris Canonici proponitur. Cap. quæ contrà ius 64. de Reg. Juris in 6., quod laudatur à GOTHOFREDO velut confirmativum ejusdem Legis non dubium.

In eamdem Legem quid objici jām nobis possit? Hoc tantum. Vel Legem non dubium, esse specialiem, aut non ubique receptam; aut denique Legis ejus dispositionem materiam Canonicam non complecti.

Porrò non existimo ullam ex iis objectionibus aliquatenus fundari. Nulla umquam Lex generalior fuit. Non solum fert, nullum pactum, nullam conventionem valere posse adversus legem; sed adjicunt Imperatores, velle se, ut ea omnia complectatur, quod ad omnes etiam legum interpretationes, tam veteres quam novellas, trahi generaliter imperamus.

Sed forte Doctores aliquam postea limitationem induxerunt: imò nullus est qui Legem illam non putaverit, quoad omnia sua capita, perpetuo ac inviolabiliter servatam. Adeundi sunt Bartolus, Baldus, Paulus à Castro, Salicetus n. 16. & Jason in eamdem legem.

Juxta hæc Principia, cum Lex aut Consuetudo utuntur verbo non potest, unicum hoc verbum omnimodam actus nullitatem inducit, ut dicit ALEXANDER, L. 3. Conc. 77. n. 2. GLOSS. ad Cap. 1. de Reg. Jur. in 6. CHASSANEUS in Consuetudinem Burgundiae, Tit. des Droits de Mor. art. 1. verbo ne peut. D'ARGENTRE in art. 214. Consuetudinis Aremoricæ, GLOSS. 2. n. 1. & art. 469.

Potentior est Lex quæ vetat, quam quæ permittit, ait QUINTIL. Declam. 374. MORNACIUS, ad Legem 43. ff. de procurat. dicit quod, *Lege vetante, quidquid in contrarium actum est, sit nullum.* TIRQUELLUS in Leges Comuniales GLOSS. 15. verbo ne peut. dicit, *Verbum, NE PEUT, inducere nullitatem actus contrarii.*

Idcirco Doctores iidem contendunt etiam actum esse nullum, quamvis Lex eum prohibens, nullitatis poenam expresse non ferat: Perpende verba JASONIS in L. non dubium. n. 15. & 16. Cod. de Legib. Amplia, inquit, quia actus factus contrà legem est nullus; et si lex non procedat ulterius actum annullando . . . lex prohibitiva simpliciter loquens semper intelligitur habere clausulam annullativam actus, unde non est necesse quod lex ultrà annulet.

D. LE MAITRE des Criées C. 18. hoc etiam disertè

dicit, *Si loqueretur lex per verba prohibitiva, etiam quod non procederet annullando, actiones (les Criées) nulle forent, ex expressa definitione legis, non dubium.* Cod. de Legib. ejus verba retuli.

D. EXPILLI, Præses Gratianopolitanus, Plaidoyé 36. n. 4. & in suis Arrebus Cap. 32. „Lex, (inquit) importat nullitatem, quamvis Legislator id non declaravit, sufficit actum esse prohibitum.“ LOUET. & BRODEAU LIT. M. C. 3. n. 1.

MOLINÆUS Consuetud. Paris. art. 1. GLOSS. i. verbo peut. n. 1. ejusdem est sententia. His adjicere possumus DAUMAT, des Loix Civiles, Tom. I. Lib. 1. n. 1. sect. 2. art. 19. & 20. *Quodcumque factum est, inquit, adversus interdicta legis, nullum est: quamvis nullitatem non sanciat; & hoc proponit ut Regulam: & quidem, ex quo Constitutiones (Les Ordonnances) aut Confuerundes utuntur verbo, non potest, aut alio verbo prohibitivo, quamvis nullitatis poenam non adjicant, actus contrarius est nullus.* Id in Forno constat; v.g. Art. 1. Consuetudines Burgundiae, Tit. IV. dicit simpliciter, mulierem non posse contrahere sine autoritate Mariti; inde actus reputatur nullus, ait CHASSANEUS, in hunc Art. verbo ne peut; idque certum est in ufo.

Idem est de Consuet. COMITATUS. Mulier non potest, inquit, contrahere sine autoritate Mariti: nec aliud ultra adjicit. Nihil tamen apud nos certius, quam actus à Muliere, sine Mariti autoritate factos, esse omnino nullos. BOGUET in Consuetudines Comitatus, ut Regulam constantem proponit. Parisiis nemo Hæres & Legatarius simul esse potest; nemo potest disponere de Quatuor Quintis Proprietorum. Nulla mentio fit nullitatis in Articulis Consuetudinis Parisiensis has prohibitions continentibus; contrarii tamen actus sunt omnino nulli.

Ex Constitutione, non possunt reprobari Testes sine Procuratione speciali. Cognati vulgo non possunt esse Testes. Actus contrarii sunt nulli, quamvis Constitutio meram prohibitionem contineat, omisso mentione nullitatis. Sexcenta alia exempla si opus esset, facile reperiendas.

Sed forte Canonista contraria sententiam tuentur. Imò eamdem amplectuntur, atque Autores mox laudati. GLOSSA in Cap. 1. de Reg. Juris in 6. Cap. 64. ejusdem tituli. COVARRUVIAS ad C. tua nobis, de Testamentis n. 2, qui dicit: *Hec verba non potest, Actum in contrarium gestum nullum esse manifeste ostendunt.* PHILIP. FRANCUS ad Cap. 1. de Reg. Juris in 6. Cardinal. PARESIUS. Vol. IV. Conc. 78. n. 35. Cardinal. TUSCHUS, Verbo potest. Conclus. 464. & in Verbum Actus Conclus. 141. n. 5. *Actus factus,* inquit, *contrà legem vel statutum nullus est, etiam si lex non procedat ulterius annullando.* Nec etiam opinamur aliquem allegari posse Canonistam sententiam contraria assertorem; hucusque saltem neminem reperimus.

Ex his omnibus confitetur quod inter Canonistas, non secus ac inter Autores qui scripserunt in Legem, haec Propositione etiamnum spectatur ut certa: scilicet, Lex prohibitiva ex se trahit nullitatem actus; etiam si non procedat ultra actum annullando. Quod si Canones aliquando poenam nullitatis Legi prohibitivæ inferuerunt, id non significat actum legi, cui non est apposita, contrarium, esse id circò ratum, posito quod Canon verbis prohibitivis concipiatur: superflua non nocent, nihil ultra confici potest. Si eam apposuerunt, ut plurimum id factum est Legi Praeceptiva: tunc enim, ad efficiendum actum nullum, oportuit inferere poenam nullitatis. Sic apponenda fuit haec poena. SESS. XXIV. C. 1. de Matrim. Concil. TRIDENTINI, quoniam verbis Praeceptivis dumtaxat concipitur, non vero Negativis. C. 7. SESS. XXV. de Reform. Regressus & Coadjutoria prohibentur; nullitatis poena ibi non inferitur: *Nullæ tamen semper judicatae sunt Coadjutoria Beneficiorum simplicium;* &, in Comitatu, Regressus nulli judicantur.

Sed, inquit, poena nullitatis admitti non debet, nisi in Casibus à Jure expressis, sicut cetera poena. Verum quidem hoc; sed fatendum est, quod Lege aut Canone aetum prohibente, genuinus est ille casus Legis, ubi nullitas ipso jure dispositionem Legis sequitur.

Quod si usu, quia Leges abrogare potest, impedimenta principiū dirimentia, deinceps in impedientia tantum mutata sunt: 10. Confuetudinis effectus ille est. 20. Principiū non ubique recepta sunt, ut impedimenta impedientia. 30. Matrimonii favor impedimentorum dirimentium rigorem forte infregit. 4. Denique, Canones constitudo haec impedimenta impedientia, monuerant forte se nolle ut matrimonium, non obstantibus his impedimentis, contraactum, eset nullum: aut, sic eos usus interpretatus erat. Quod autem probabilius videtur, favor ille induxit Exceptionem circa hanc rem, in Regula generali alibicumque observata, quia vult, actum adversus Legis prohibitionem factum, sive Civilis, sive Canonica, à Populis approbatæ, esse nullum ipso jure; quamvis Lex nullitatis penam non ferat: nisi in Casibus specialibus usus ei derogaverit; cum nulla dubitatio sit, quin Consuetudo possit impedimentum, principiū dirimens, mutare in impedimentum merè impediens, ratumque facere omnem alium actum, qui juxta legis dispositionem omnino nullus erat.

TITULUS XI.

APPENDIX DISSERTATIONIS.

Demonstratio absolvit potest, quod etiamnum verba ne peuit, in materia Matrimonii, trahunt nullitatem, quamvis Leges, quae Matrimonium prohibent, in casibus à se constitutis, non adiecrint poenam nullitatis; absolvit, inquam, potest, ope Confuetudinis de Gorze. & Constitutionis Regiae, pro Coloniis Americae. An. 1716. Consuetudo Gorzenis An. 1624. à Principe Lotharingicæ Familia emendata Tit. 1. Art. 19. fert verba sequentia: *Masculi non possunt ante 20. annos completos, & pueræ ante 18. legitime conjugari, sine expresso eorum consensu, in quorum potestate sunt.*

Art. 7. EDICTI Mensis Octobris An. 1716, circa Servos Nigros Coloniarum, in Curia registrati, 24. Novembris 1716. sic concipitur: *Servi Nigri utriusque sexus, qui in Gallias adducti aut missi in Gallias à Dominis suis, ibi Matrimonium contrahere non possunt sine consensu Dominorum suorum, & posito quod consentiant, dicti servi erunt & manebunt liberi & vigore dicti consensus.*

In Confuetudine Gorzeni & Regio Edicto, sola verba reperiuntur, non poterunt: nullitatis poena non est expressa adjecta: de ea ne verbum quidem. Porro queritur, quanam fuerit mens Principum quorum autoritate Leges illæ late fuerunt? Matrimonium-ne permisérunt in casibus quibus illud prohibuerunt? Quod quidem dicendum eset, si opus fuisset adjici prohibitionibus poenam nullitatis. Servi Nigri in Gallia constituti, possent igitur simul matrimonium contrahere sine consensu Dominorum suorum, & non possent. Non possunt, quia Edictum id fert nominatum; aliam poenam non pronuntiat, eaque sublatâ, eset illusorium. Sed ex adverso, dicet aliquis, eos posse; quia non fuit adjecta nullitatis poena. Verum, si, ex dispositione Juris utriusque, clausa haec subintelligatur in Legibus Prohibitiis ipso Jure, & ex vi verborum, facile est tollere difficultatem.

Aliud exemplum subiicio. Haec Propositio: *Quædam persona non possunt conjugari in certis circumstantiis, & haec: Matrimonium non potest esse inter illas; verbis ferè synonymis constant. Porro Concilium Trident. Cap. 6. Sess. xxiv. de Reformat. hæc ultimâ uititur, inter Raptorem & Raptam nullum posse con-*

sistere matrimonium, quam diù Raptæ in potestate Raptoris manserit. Nonne autem unum ac idem est, ac si dixisset, non poterunt una conjugari: &, si hoc modo locutum fuisset, adjiciendane fuisset nullitatis poena?

TITULUS XII.

DISSERTATIO circa causam Nullitatis Actuum contraria Legis prohibitionem factorum: ubi sententia opposita defenditur.

Quæritur 1º. an nullitas Actuum Legi contrariorum subintelligatur in omnibus casibus, in quibus expressa non est? 2º. An, contraria, locum tantum habeat, cum expressa late est? Sanè magna est & magni momenti difficultas proposita; momentum ejus qualitati & amplitudini materiae responder. Agitur de Legibus, Contractibus, Tractatibus Pacis aut Belli, inter Principes; de Brevibus, aut Provisionibus Beneficiorum, aut Officiorum, sive Sacerdotalium, sive Ecclesiasticorum; & de Judicis utriusque generis: uno verbo, de Jure Publico & Privato, frequentibus infractionibus Legum utrumque continentium violato. Porro, si infractions illæ annullant omnes actus in quibus reperiuntur, ingens erit actuum nullorum numerus.

Magni refert igitur difficultatem propositam solvere. Verum haec solutio difficillima est; Nam Io. circa hoc occurrit Regulae Juris sibi invicem contrariae: nempe haec: *Quæ contra jus sunt, prohibitis utique haberi debent. Reg. 64. in 6. Cui affinis est Lex non dubium. C. de legibus. Et Cap. 3. qui Matrimon. accus. Et ista aperte adversa, multa sunt quæ fieri prohibentur, quæ tamen facta tenent. C. 16. de Reg. IIº. Infiniti sunt Casus, in quibus leges nullitatem expresse non ferunt, & alii contraria in quibus illa expresse fertur. Si autem, inquit nullitas subintelligitur, cur tamen saperè exprimitur; &, si necessarium sit illam exprimi, ut locum habeat, quamobrem Leges intrà prohibitionem steterunt; nec ultrà ad annulationem progressæ sunt, tot in Casibus, in quibus nullitas ex qualitate argumenti valde necessaria videtur.*

III. Dubio locus est an nullitas sit poena? Hinc enim ea cadit in actum punitionis incapacem, nihilque aliud est, quam consecutio prohibitionis, & transgressionis ejus, posito quod semper subintelligatur, cum expressa non est. Illinc Constitutiones nostre eam vocant Pœnam, ipsam ferendo his verbis, sub pœna nullitatis, (à peine de nullité) tam crebris in Constitutione Civili. An. 1667. & Conf. Criminali An. 1670. & quæ leguntur etiam in aliis, ac maximè in Edicto An. 1606. Art. 31. Incertum itaque est, an ea sit ejusdem conditionis, ac Pœna, quæ tanquam odiosæ restringi debent, ad casus in quibus exprimuntur? An sit affinis Legibus, quæ tanquam favorabiles extendi debent ad casus non expressos, dummodo ratio Legis ipsi applicari possit.

IV. Inter Autores qui affirmant nullitatem actus semper in Lege prohibitive contineri, quorum sanè numerus amplissimus est; quidam agnoscent plures Exceptions, quæ, junctâ ratione ab ipsis allata, intimationem parunt. Talis est præ ceteris, CANISIUS in Reg. 64. suprà laudatam, à quâ excipit Matrimonium post votum simplex contractum, aut contraria interdictum Ecclesie, aut cum Neophyti, quam ad Baptismum contrahens instituerit; Ordinationem Clericorum, Consecrationem Ecclesiarum, Sententiam Judicis duriorem, aut conditionalem, aliasque supplere Exceptions significat; tum rationem illarum Exceptions afferens, dicit, eas nasci ex eo quod Leges expressæ permittant actus prædictos subsistere, non obstante corum contrarietate dispositioni Legum.

Porro, ha Exceptions, earumque rationes mo-
lesto